

Vostryakova N. V. Using Comics in Educational Process

Today is very important not only the volume of knowledge, but also their quality and capability to use them in necessary situations. Modern teachers spare emphases on increasing of efficiency of educational process. This article is dedicated to searching for new facilities of clarity, which have to promote of increasing of efficiency. In the article we consider concept „comics” and possibility of the using comics in educational process.

Key words: comics, possibilities of comics, using comics in educational process.

Стаття надійшла до редакції 04.04.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Желанова В. В.

УДК 373.21.008.2.001.76:004 (045)

Л. С. Пісоцька

**ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
КЕРІВНИКА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

Зміна освітньої парадигми вимагає від керівника пошуку нових ідей, подолання усталених стереотипів, професійного саморозвитку й самовизначення. Нова парадигма освіти призвела до диференціації управління, до зникнення уніфікованої системи менеджменту і породила ситуацію управлінського плюралізму. Великі надії держава покладає на керівника, як на творчого, знаючого, талановитого професіонала, який би зміг реалізувати сучасні завдання, впливати на процес модернізації управління дошкільною освітою. Впровадження прогресивних технологій в управлінську діяльність дошкільного навчального закладу підвищує мобільність керівника і сприяє підвищенню якості надання дошкільних освітніх послуг відповідно нових вимог законодавчо-нормативної бази.

Результативність діяльності керівника дошкільного навчального закладу (ДНЗ) залежить від професіоналізму керівника, від вміння використовувати сучасні комп'ютерні засоби, від здатності самостійно приймати відповідальне рішення тощо. А. Маслоу стверджує, що ефективності у роботі навчального закладу досягнуть ті керівники, які відрізняються тенденцією до самоактуалізації. Самоактуалізація – це процес, у якому творче „Я” бажає реалізувати себе, постійно прагне до росту своїх можливостей і підвищення якості своєї діяльності [1]. Саме таке підвищення ми вбачаємо у використанні нових інформаційних

технологій. Вважаємо, що керівник ДНЗ має бути обізнаним з основами управлінських методів та підходів, які сприяють гуманізації керівництва, особистісно орієнтованому підходу, використанню передових ідей та принципів менеджменту освіти, підвищенню професійного потенціалу сучасного менеджера освіти.

Проблемою підвищення рівня професіоналізму керівника навчального закладу займалися І. Бех, В. Бондар, В. Гуменюк, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, В. Маслов, В. Олійник та ін. Питання використання комп'ютерних технологій в навчальних закладах, в процесі управлінської діяльності розглядалось у окремих працях В. Барановської, І. Богданова, М. Дарманського, М. Жалдака, Л. Зданевич, Н. Казакової, М. Кислової, О. Сергєєва, С. Сисоевої, О. Суховірського та ін.

Метою статті є розкриття процесу використання комп'ютерних технологій в діяльності керівника ДНЗ з метою підвищення професіоналізму.

Інтеграція освіти України в європейський простір вимагає впровадження і розвиток в освітній галузі новітніх інформаційних технологій. Розвиток технологій в онтогенезі відбувався у двох напрямках: у напрямі створення матеріальних виробів та у напрямі становлення і розвитку інформаційної технології. Особливе місце в організації нових інформаційних технологій посідає комп'ютер, який використовується більшою мірою як засіб збереження, пошуку і видачі інформації, тобто як інформаційна система [4, с. 12]. Таким чином, комп'ютерні технології являють собою широкий спектр нових засобів надбання інформації керівником в умовах управління ДНЗ для удосконалення управлінського професіоналізму.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень з означеної проблеми дав можливість виокремити основні умови підвищення професійної компетентності керівника дошкільного навчального закладу:

1. Система психолого-педагогічної підготовки керівника, яка складається із семінарських занять, інтелектуального тренінгу, педагогічного практикуму, навчально-педагогічних ігор, конкурсів фахової майстерності.

2. Використання комп'ютерних технологій для ознайомлення з передовим досвідом управління навчальними закладами, досвідом організації навчально-виховного процесу [3].

Конкретніше зупинимось на другій умові. Вважаємо, що однією з найважливіших особливостей ХХІ століття є перехід розвинутих країн світу від постіндустріального до інформаційного суспільства. Радикальне ускладнення життя суспільства, його технічної і соціальної інфраструктури вимагає зміни відношення до інформації, яка вже заражує таким же стратегічним ресурсом суспільства, як продукти харчування і традиційні матеріальні ресурси. Рівень розвитку інформатизації характеризує в сучасному світі рівень розвитку суспільства. Без розвиненої інформаційної інфраструктури неможливо

створити сучасне виробництво і цивілізований ринок товарів і послуг, забезпечити вирішення задач соціальної сфери, увійти у світове співтовариство рівноправним партнером. Разом з тим рівень розвитку суспільства суттєво обумовлюється рівнем розвитку системи освіти. Тому питання інформатизації суспільства, і в першу чергу інформатизації освіти, потребують невідкладного вирішення.

Останнім часом на основі результатів проведених наукових досліджень розроблено багато цікавих і корисних комп'ютерних програм навчального характеру для педагогів. Ми пропонуємо впровадити комп'ютери в ДНЗ не тільки для дітей, а й для педагогів. Завдяки комп'ютерному оснащенню ДНЗ керівники, педагоги матимуть можливість співпрацювати з своїми колегами по локальній мережі. А також це сприятиме обміну кращого педагогічного досвіду між педагогами не тільки нашої країни, а також за кордоном [4]. Педагоги знайомляться з вітчизняним досвідом впровадження нових інформаційних технологій в дошкільні заклади, а також з досвідом впровадження комп'ютерів в дошкільну освіту країн Європи, США, Японії. Звичайно, поява комп'ютерів в дошкільних навчальних закладах порушує всі сторони педагогічного процесу, і потребує рішення багатьох організаційних питань. Робота педагога в комп'ютерному комплексі потребує широкого кола знань з різних областей: педагогіки і психології, ергономіки і обчислювальної техніки, гігієни, соціології, дизайну, лінгвістики, дефектології та інших наук.

Педагоги зможуть детально розглянути способи, методи і прийоми, що впроваджуються на заняттях з різних предметів і видів діяльності: з розвитку елементів логічного мислення, з ознайомлення з просторовими відношеннями, з грамоти, з конструювання, з ознайомлення з природою, з розвитку елементарних математичних уявлень, з розвитку української та англійської мови. Керівники, як і педагоги, повинні опанувати основні відомості про комп'ютер і його будову. Проте основний акцент має бути зроблено на особливості використання технічних можливостей комп'ютера як нового специфічного засобу діяльності педагогів в ДНЗ.

Специфіка впровадження комп'ютеризації в управлінській діяльності ДНЗ полягає в тому, що вона проводиться як проектно – орієнтовне навчання.

На нашу думку, використання комп'ютерних технологій дозволяє переосмислити зміст педагогічних умов на основі вимог до сучасного наукового дослідження та до навчально – виховного процесу. До них ми відносимо необхідність забезпечення та отримання нової інформації за допомогою створення авторських дидактичних програм на основі інтеграції діяльності педагогів різноманітного профілю та різних напрямів. Це сприяє формуванню комунікативних умінь вихователя та забезпечує перенесення сформованих навичок і вмінь у різноманітні ситуації.

Реалізація можливостей комп'ютерних технологій в управлінській діяльності дозволяє організувати керівнику такі види діяльності:

- реєстрація, збір, накопичення, зберігання, обробка інформації та передавання достатньо великих обсягів інформації у різних формах;
- інтерактивний діалог – взаємодія користувача з програмною системою, яка характеризується можливістю ставити питання у довільній формі, з використанням «ключового слова», у формі з обмеженим набором символів [4, с. 15].

Створення навчальних комп'ютерних програм зумовлене необхідністю використання інтегративних методів навчання на основі взаємодії принципів єдності часу та простору як в інформативно-науковому, так й інформативно-художньому просторі за допомогою визначення похідності та відмінності мислення за допомогою наукових і художніх уявлень. Подальша перспектива вдосконалення комп'ютерних технологій полягає у поглибленні змісту педагогічних умов за допомогою моделювання за схемою: процес – модель – алгоритм – комп'ютерна програма – експертна оцінка результатів на основі запровадження в педагогічний процес біонейротехнологій, що сприятимуть вдосконаленню професійної компетентності сучасного управлінця [3].

На основі аналізу і систематизації результатів наукових досліджень, ми визначили унікальні можливості комп'ютерних технологій для інтенсифікації управлінського процесу керівником ДНЗ . Вони полягають у тому, що:

- відбувається миттєвий зворотній зв'язок між керівником та інформаційними і комунікаційними технологіями;
- здійснюється комп'ютерна візуалізація управлінської інформації про об'єкти і суб'єкти управління;
- можливе архівне зберігання великих обсягів управлінської інформації з можливістю її передачі у потрібний момент;
- відбувається автоматизація обчислювальної, інформаційно-пошукової діяльності, а також обробка результатів з можливістю передати у відповідні інстанції;
- можливий легкий доступ користувача до центрального банку даних;
- здійснюється автоматизація інформаційно-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в ДНЗ, організаційного управління освітньо-виховною роботою і колективом, контролю за результатами якості результативності роботи колективу [4].

Також ми пропонуємо впровадити у практику управління ДНЗ комп'ютерну технологію – „*телекомунікаційний проект*”, який ґрунтується на використанні інтернетних послуг. Інтернет – це міжнародна (всесвітня) комп'ютерна мережа електронного зв'язку, що об'єднує регіональні, національні, локальні та інші мережі та яка сприяє збільшенню та покращенню обміну інформацією [5].

Телекомунікації – передавання інформації на відстань електронними засобами. Комп'ютерні телекомунікації – передавання інформації з одного комп'ютера на якийсь інший у будь-якій точці земної кулі. Комп'ютерні телекомунікації дозволяють управлінцям з різних країн світу спілкуватися. У 80-ті роки ХХ ст. телекомунікації використовувалися лише як зручний і оперативний вид зв'язку, зокрема, у листуванні. Однак, як свідчить міжнародна практика й численні експерименти, на відміну від простого листування, спеціально організована цілеспрямована спільна робота керівників і педагогів з різних дошкільних закладів із закладами інших країн, у мережі може дати більш високий педагогічний і управлінський результати. Найбільш ефективним, ми вважаємо, буде організація спільних проектів на основі співпраці ДНЗ різних дошкільних навчальних закладів. Основною формою організації обміну досвідом у мережі став навчальний телекомунікаційний проект.

Навчальний телекомунікаційний проект – це спільна навчально-пізнавальна творча діяльність педагогів – партнерів, організована на основі комп'ютерної телекомунікації, яка має спільну мету – дослідження певної проблеми, узгоджені методи, способи діяльності й спрямована на досягнення спільного результату діяльності. Специфіка телекомунікаційних проектів полягає передусім у тому, що вони за своєю суттю варіативні. Тематика і зміст телекомунікаційних проектів мають бути такими, щоб їх виконання цілком природно вимагало залучення властивостей комп'ютерних телекомунікацій. Інакше кажучи, не всякі проекти, якими б цікавими та практично значущими вони не здавалися, можуть відповідати характеру телекомунікаційних проектів [3].

Ми вважаємо, що телекомунікаційні проекти педагогічно виправдані в тих випадках, коли в ході їх виконання будуть враховуватись наступні вимоги:

– порівняльне вивчення, дослідження того чи іншого явища для виявлення певної тенденції чи прийняття рішення, розробки пропозицій тощо;

– порівняльне вивчення ефективності використання одного й того самого або різних (альтернативних) способів розв'язання однієї проблеми, одного завдання для виявлення найбільш ефективного, прийняттого для будь-яких ситуацій рішення, тобто для отримання даних про об'єктивну ефективність способу розв'язання запропонованої проблеми.

Аналіз літературних джерел і практичного досвіду дав нам можливість виокремити такі особливості телекомунікаційних проектів:

1. Телекомунікаційні проекти, як і проекти будь-якого іншого виду, можуть бути ефективними тільки в контексті загальної концепції управління. Вони припускають відхід від авторитарних методів управління, з одного боку, але з іншого, передбачають ретельно продумане і концептуально обґрунтоване інтеграція з розмаїттям

методів, форм і засобів управління. Це лише компонент системи управління освіти, а не сама система.

2. Організація телекомунікаційних проектів потребує спеціальної й досить ретельної підготовки керівників [3].

3. Телекомунікаційні проекти дозволяють не тільки передавати керівникам певний досвід, а й навчити набувати ці знання самостійно за допомогою можливостей глобальної комп'ютерної мережі Internet.

Узагальнено констатуємо, що для реалізації будь-якого телекомунікаційного проекту управлінець повинен: – вміти побачити і відібрати найбільш цікаві й практично значущі теми проектів;

– володіти всім арсеналом дослідницьких, пошукових методів;

– якщо мова йде про міжнародний проект – практично володіти мовою партнера, достатньо бути обізнаним про культуру і традиції народу, про державний і політичний устрій країни, її історію;

– володіти комп'ютерною грамотністю (текстовим редактором, телекомунікаційною технологією, користуванням базою даних, принтером, серверами глобальної мережі Internet);

– володіти комунікативними навичками.

До основних умінь керівника та педагогів, необхідних для роботи з телекомунікаціями, ми відносимо: складання, редагування та відправлення електронною мережею листа; пошук потрібної електронної адреси.

Таким чином, управлінські можливості комп'ютерних технологій широкі та необмежені: зберігання великих обсягів інформації з можливістю її передачі, пошуку, виводу на різноманітні носії; миттєвий зворотній зв'язок між користувачем і ресурсами мережі тощо. Проте застосування комп'ютерних технологій в управлінській діяльності вимагає широкого та досконалого практичного впровадження.

Список використаної літератури

- 1. Бех І. Д.** Особистісно зорієнтоване виховання - нова освітня філософія / І. Д. Бех // Педагогіка толерантності. – 2001. – № 1.
- 2. Павленко О.** Використання комп'ютерних технологій у пошуково-дослідній діяльності учнів / О. Павленко // Рідна школа. – 2004. – № 1.
- 3. Пісоцька Л. С.** Використання комп'ютерних технологій в управлінні дошкільною освітою / Л. С. Пісоцька // Наступність у навчанні інформатики майбутніх учителів початкової школи в умовах ступеневої вищої освіти: [Збірник пр. Всеукр. наук.-практ. сем.][Хмел., 29-30 квітня 2002]. – К.: Інститут педагогіки АПН України.– 2002.– С.64 – 65.
- 4. Сисоєва С. О.** Професійне консультування молоді: можливості мережі Інтернет [навч.-метод. пос.] / С.О.Сисоєва, В.В.Осадчий.– Мелітополь:ТОВ «В6Ммд», 2005.– 200 с.
- 5. Словари** и энциклопедии / Большой энциклопедический словарь / Поиск / Энциклопедизатор New!, 2004, <http://dic.academic.ru/misc/enc3p.nsf/ByID/NT0003ACA6>

Пісоцька Л. С. Використання комп'ютерних технологій у контексті удосконалення професіоналізму керівника дошкільного навчального закладу

У статті розкрито використання комп'ютерних технологій в процесі управління дошкільним навчальним закладом в контексті удосконалення його професіоналізму. Виокремлено умови формування професіоналізму керівника і унікальні можливості комп'ютерних технологій для інтенсифікації управлінського процесу керівником дошкільного навчального закладу.

Ключові слова: управління, керівник дошкільного навчального закладу, професійна компетентність, комп'ютерні технології, телекомунікаційний проект, телекомунікації, Інтернет.

Песоцкая Л. С. Использование компьютерных технологий в контексте усовершенствования профессионализма руководителя дошкольного образовательного учреждения

В статье раскрыто использование компьютерных технологий в процессе управления дошкольным образовательным учреждением в контексте усовершенствования его профессионализма. Вычленено условия формирования профессионализма руководителя и уникальные возможности компьютерных технологий для интенсификации управленческого процесса руководителем дошкольным образовательным учреждением.

Ключевые слова: управление, руководитель дошкольного образовательного учреждения, профессиональная компетентность, компьютерные технологии, телекоммуникационный проект, телекоммуникации, Интернет.

Pisotska L. S. The Usage of the Computer Technology in the Context of Professional Improvement of a Pre-school Manager

The article describes the usage of the computer technology in the process of pre-school managing in the professionalism improvement. It is distinguished the means of a pre-school manager professional improvement and unique possibilities of computer technologies for managing intensification of a pre-school head.

Key words: managing, a pre-school manager, professional competence, computer technology, telecommunicate project, Internet.

Стаття надійшла до редакції 28.03.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Сущенко О. І.